

โครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจและการเงิน ระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยและนักธุรกิจ

(Economic/Business Information Exchange Programme
Between the Bank of Thailand and the Business Sector)

สายนโยบายการเงินและสำนักงานภาค

ธันวาคม 2551

www.bot.or.th

รายงานข่าวฉบับธุรกิจ

รายงานแนวโน้มธุรกิจจัดทำขึ้นโดยทีมวิเคราะห์สันทเศรษฐกิจ ฝ่ายเศรษฐกิจในประเทศ สายนโยบายการเงิน โดยความร่วมมือกับส่วนวิชาการสำนักงานภาคเหนือ สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือและสำนักงานภาคใต้ ธนาคารแห่งประเทศไทย จากการรวบรวมข้อมูลภาวะธุรกิจและเศรษฐกิจที่ได้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักธุรกิจ สถาบันและสมาคมธุรกิจในสาขาต่างๆ ทั่วประเทศ จำนวน 137 ราย รวมถึงการตอบกลับแบบสำรวจความเชื่อมั่นผู้ประกอบการและแบบสอบถามพิเศษจากผู้ประกอบการ จำนวน 572 ราย ในระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2551

อนึ่ง รายงานฉบับนี้ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย และไม่ได้สะท้อนความเห็นของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง คณะกรรมการนโยบายการเงินใช้ข้อมูลนี้เพื่อประกอบกับข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ ในการวิเคราะห์และประเมินภาวะเศรษฐกิจ

รายงานฉบับนี้สามารถดูได้จาก

<http://www.bot.or.th/Thai/EconomicConditions/Thai/BLP/Pages/index.aspx>

ทีมวิเคราะห์สันทเศรษฐกิจ

ฝ่ายเศรษฐกิจในประเทศ สายนโยบายการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่อยู่

273 ถนนสามเสน เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

เบอร์โทรศัพท์

0-2283-5646

เบอร์แฟกซ์

0-2282-5082

เว็บไซต์ธนาคาร

www.bot.or.th

รายงานแนวโน้มธุรกิจ

ธันวาคม 2551

โครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจและธุรกิจ

ระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยและนักธุรกิจ

(Economic/Business Information Exchange Programme

Between the Bank of Thailand and the Business Sector)

ฝ่ายเศรษฐกิจในประเทศ สายนโยบายการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย

สรุปภาพรวมภาวะเศรษฐกิจและธุรกิจ ในช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2551 และแนวโน้มไตรมาสที่ 1 ปี 2552

สรุปย่อ (Summary)

- การบริโภคภาคเอกชนโดยรวมทั้งประเทศ ยังคงชะลอตัวลงต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้าตามภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวและความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่อยู่ในระดับต่ำ สะท้อนจากยอดจำหน่ายสินค้าของธุรกิจต่างๆที่ลดลง
- การลงทุนภาคเอกชนโดยรวม หดตัวลงจากไตรมาสก่อนหน้า จากปัญหาทางการเมืองและภาวะเศรษฐกิจโลกถดถอยทำให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่น ประกอบกับสถาบันการเงินมีความเข้มงวดในการให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจมากขึ้น ส่งผลให้ภาคธุรกิจมีการเลื่อนการลงทุนหรือลดกำลังการผลิตลง
- การส่งออกโดยรวม เริ่มหดตัวลงในไตรมาสที่ 4 ปี 2551 จากการชะลอตัวอย่างมากของอุปสงค์ในกลุ่มประเทศคู่ค้าสำคัญ อีกทั้งยังพบว่าผู้ส่งออกขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของการส่งออกมากกว่าผู้ส่งออกรายใหญ่
- การจ้างงาน ในไตรมาสที่ 4 ปี 2551 เริ่มมีสัญญาณของตลาดแรงงานที่อ่อนตัว โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่ที่ได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจได้ปรับตัวด้วยการลดเวลาการทำงานและลดคนงานประเภท subcontractor แต่ยังไม่มีความชัดเจนในการเลิกจ้างแรงงานประจำที่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม แรงงานที่ถูกเลิกจ้างจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ต้องปิดกิจการถูกรองรับโดยตำแหน่งงานในโรงงานอุตสาหกรรมเปิดใหม่ซึ่งมีจำนวนมากกว่า นอกจากนี้ ยังมีแรงงานบางส่วนโยกย้ายไปทำงานในภาคเกษตรมากขึ้น
- ต้นทุนการดำเนินงานและราคาสินค้า ปรับลดลงในไตรมาสที่ 4 ของปี 2551 จากราคาน้ำมันที่ปรับลดลง และจากความพยายามที่จะปรับลดต้นทุนการดำเนินงานเพื่อรองรับการชะลอตัวของเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ราคาสินค้าและบริการส่วนใหญ่ยังไม่มีการปรับลดราคาลงอย่างชัดเจน เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมาผู้ประกอบการเป็นผู้แบกรับภาระต้นทุนที่เพิ่มขึ้น
- อสังหาริมทรัพย์ อุปสงค์ของตลาดอสังหาริมทรัพย์ชะลอตัวลงเล็กน้อยในไตรมาสที่ 4 ปี 2551 ตามภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลงและความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ลดต่ำลง ขณะที่อุปทานของตลาดชะลอตัวลง สอดคล้องกับการหดตัวต่อเนื่องของยอดจำหน่ายปูนซีเมนต์และความเข้มงวดของสถาบันการเงินในการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการภาคอสังหาริมทรัพย์
- สินเชื่อ ความต้องการสินเชื่อของธุรกิจขนาดใหญ่ในไตรมาสที่ 4 ปี 2551 ทรงตัวใกล้เคียงกับไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่ความต้องการสินเชื่อของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากไตรมาสก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม การปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินมีความเข้มงวดมากขึ้นต่อเนื่องจากไตรมาสที่แล้ว เป็นผลให้อัตราการอนุมัติสินเชื่อทุกประเภทลดลง
- ปัจจัยเสี่ยง/ข้อจำกัด/การปรับตัวในการดำเนินธุรกิจ ผู้ประกอบการเริ่มแสดงความกังวลอย่างมากต่อการชะลอตัวของอุปสงค์จากทั้งตลาดในและต่างประเทศแม้ว่าแรงกดดันทางด้านต้นทุนทางธุรกิจผ่อนคลายลงมากตามราคาน้ำมันที่ปรับลดลง ส่งผลให้ผู้ประกอบการปรับตัวด้วยการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแสวงหาตลาดใหม่ การกระจายตลาดส่งออกและการเพิ่มสัดส่วนของตลาดในประเทศ
- สำหรับแนวโน้มในไตรมาสที่ 1 ปี 2552 ผู้ประกอบการคาดว่า การอุปโภคบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนจะชะลอตัวต่อเนื่อง โดยมีสาเหตุมาจากการอ่อนตัวของอุปสงค์และความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและผู้ประกอบการยังอยู่ในระดับต่ำเป็นสำคัญ การจ้างงานมีแนวโน้มลดลง ขณะที่การส่งออกจะชะลอตัวต่อเนื่องแม้ว่าอุปสงค์จากประเทศเศรษฐกิจใหม่จะยังคงเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การอ่อนตัวของอุปสงค์ทั้งจากในและต่างประเทศจะทำให้แรงกดดันด้านราคาสินค้าและบริการทั่วไปมีแนวโน้มลดลง อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การเมืองที่นิ่งขึ้นและนโยบายรัฐบาลในการกระตุ้นเศรษฐกิจคาดว่าน่าจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นทั้งของผู้บริโภคและผู้ประกอบการให้สูงขึ้นและจะช่วยให้เศรษฐกิจค่อยๆ ฟื้นตัวในระยะต่อไป

สรุปภาพรวมภาวะเศรษฐกิจและธุรกิจ ในช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2551 และแนวโน้มไตรมาสที่ 1 ปี 2552

จากการเข้าพบเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักธุรกิจ สถาบันและสมาคมธุรกิจในสาขาต่างๆ ทั่วประเทศ จำนวน 137 ราย รวมถึงผลจากการสำรวจความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ (Business Survey)¹ และการสำรวจพิเศษผู้ประกอบการส่งออก เรื่องแนวโน้มการจ้างงาน การส่งออก และการชำระคืนหนี้ต่างประเทศ² โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้นกว่า 572 ราย ในช่วงไตรมาสที่ 4 ของปี 2551 พบว่า ภาวะธุรกิจโดยรวมยังคงชะลอตัวต่อเนื่อง โดยภาวะเศรษฐกิจโลกถดถอยและสถานการณ์ความไม่แน่นอนทางการเมืองในประเทศ ยังคงเป็นปัจจัยลบสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกิจและการตัดสินใจลงทุนของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะธุรกิจส่งออกที่เริ่มหดตัวตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าที่หดตัวลงในช่วงที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าค่าเงินบาทได้อ่อนตัวลงก็ตาม ขณะเดียวกัน เริ่มมีสัญญาณการอ่อนตัวของตลาดแรงงาน จากการลดเวลาการทำงาน และการเลิกจ้างแรงงานประเภท subcontractor แต่ยังไม่เห็นสัญญาณของการเลิกจ้างแรงงานที่ชัดเจน ทั้งนี้ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ปรับตัวด้วยการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแสวงหาตลาดใหม่ การกระจายการส่งออกและการเพิ่มสัดส่วนของตลาดในประเทศ

สำหรับแนวโน้มในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2552 ผู้ประกอบการคาดว่า ภาวะอุปสงค์ในประเทศจะยังคงชะลอตัวแต่มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นในระยะต่อไปจากความเชื่อมั่นของผู้บริโภคกลับคืนมาหลังจากสถานการณ์ทางการเมืองเริ่มมีความชัดเจนมากขึ้น ทั้งนี้ มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและการเร่งการเบิกจ่ายของภาครัฐน่าจะจะเป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจในปี 2552 นี้

การบริโภคภาคเอกชน

ในไตรมาสที่ 4 ของปี 2551 การบริโภคภาคเอกชนโดยรวมของทั้งประเทศยังคงชะลอตัวลงต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้าตามภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวและความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่อยู่ในระดับต่ำทำให้ผู้บริโภคมีอัตราการใช้จ่ายมากขึ้น สะท้อนจากยอดจำหน่ายสินค้าของธุรกิจต่างๆที่ลดลง โดยเฉพาะสินค้าประเภทอาหารและเครื่องดื่ม เหล็ก รถยนต์และจักรยานยนต์ เครื่องหนัง สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อิเล็กทรอนิกส์ เคมีภัณฑ์ และอสังหาริมทรัพย์

สำหรับแนวโน้มในไตรมาสที่ 1 ปี 2552 ผู้ประกอบการคาดว่าอุปโภคบริโภคภาคเอกชนจะชะลอตัวลงต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การเมืองที่นิ่งขึ้นและนโยบายรัฐบาลในการกระตุ้นเศรษฐกิจคาดว่าน่าจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นของผู้บริโภคให้สูงขึ้นได้และทำให้การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนเพิ่มขึ้นในระยะต่อไป

¹ แบบสำรวจความเชื่อมั่นผู้ประกอบการเป็นแบบสอบถามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจัดทำเป็นประจำทุกเดือน โดยได้จัดส่งแบบสอบถามไปยังบริษัทต่างๆ ทั่วประเทศ จำนวน 865 รายซึ่งครอบคลุมธุรกิจหลากหลายประเภท โดยมีการตอบกลับมาทั้งสิ้นประมาณ 520 รายต่อเดือน หรือคิดเป็นร้อยละ 60.0

² แบบสอบถามพิเศษผู้ประกอบการส่งออก เดือนพฤศจิกายน 2551 เรื่องแนวโน้มการจ้างงาน การส่งออก และการชำระคืนหนี้ต่างประเทศ เป็นแบบสอบถามพิเศษที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจัดทำขึ้น โดยได้จัดส่งแบบสอบถามพิเศษไปยังผู้ประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมส่งออกทั่วประเทศจำนวน 121 ราย โดยมีการตอบกลับมาทั้งสิ้น 52 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 43.0

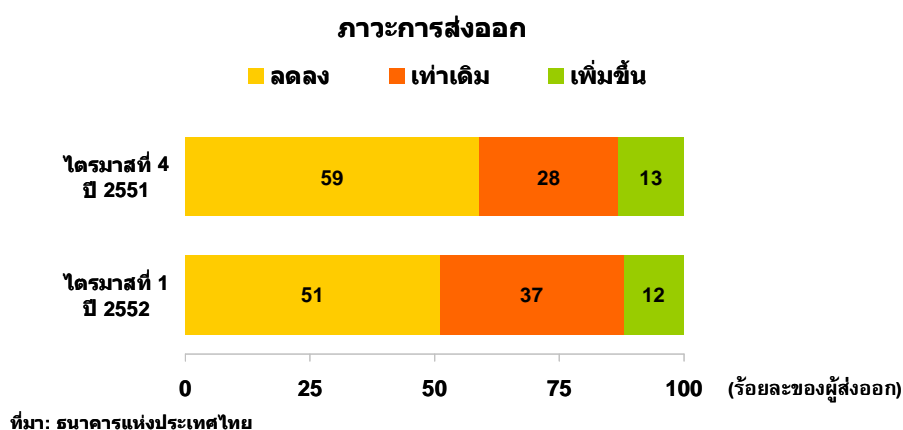
การลงทุนภาคเอกชน

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2551 การลงทุนภาคเอกชนโดยรวมหดตัวลงจากไตรมาสก่อนหน้า สาเหตุหลักมาจากปัญหาความไม่มีเสถียรภาพด้านการเมืองและภาวะเศรษฐกิจโลกถดถอย ทำให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่น ประกอบกับสถาบันการเงินมีความระมัดระวังในการให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจมากขึ้น ส่งผลให้ผู้ประกอบการและนักลงทุนทั้งจากในและต่างประเทศตัดสินใจชะลอการลงทุนในระยะนี้ออกไปก่อน รวมถึงการลดกำลังการผลิต

สำหรับในไตรมาสที่ 1 ปี 2552 คาดว่าการลงทุนภาคเอกชนจะยังคงลดลงต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งสะท้อนจากผลสำรวจพิเศษผู้ประกอบการฯ ซึ่งพบว่า ร้อยละ 34 ของผู้ประกอบการจะลดหรือชะลอการขยายกิจการในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2552 โดยมีสาเหตุมาจากการถดถอยของเศรษฐกิจโลกและปัญหาทางการเมืองในประเทศเป็นสำคัญ เป็นที่น่าสังเกตว่า แผนการส่งเสริมการลงทุนในเชิงรุกของประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคอาเซียน ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักลงทุนต่างชาติที่สนใจจะย้ายฐานการลงทุนจากประเทศไทยไปยังประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเดียวกัน อย่างไรก็ตาม มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลและต้นทุนทางการเงินที่ลดลงน่าจะมีส่วนช่วยในการฟื้นความเชื่อมั่นของนักลงทุนในระยะต่อไป

การส่งออก

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2551 แม้ว่าการส่งออกจะได้รับผลดีจากค่าเงินบาทที่อ่อนตัวลงในช่วงที่ผ่านมา แต่ปัญหาวิกฤตการณ์ทางการเงินในสหรัฐฯ ได้เริ่มส่งผลกระทบต่อที่ชัดเจนต่อการส่งออกของไทย โดยจากผลสำรวจพิเศษผู้ประกอบการฯ พบว่า ผู้ส่งออกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 59) รายงานว่าการส่งออกในไตรมาสที่ 4 ปี 2551 ลดลง โดยเฉพาะการส่งออกไปยังกลุ่มประเทศในเอเชีย ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา โดยผลการสำรวจพิเศษผู้ประกอบการฯ ดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลมูลค่าการส่งออกที่เริ่มหดตัวลงในไตรมาสที่ 4 ปี 2551 นอกจากนี้ ผู้ส่งออกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 51) รายงานว่า แนวโน้มการส่งออกในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2552 เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 4 ปี 2551 จะยังคงลดลงต่อเนื่อง แม้ว่าอุปสงค์จากประเทศเศรษฐกิจใหม่ (Emerging markets) จะยังคงเพิ่มขึ้น

หากพิจารณาตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่าอุตสาหกรรมที่พึ่งพาการส่งออกมีความเสี่ยงสูงจากการถดถอยของเศรษฐกิจโลกในระยะต่อไป ได้แก่ อุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าฟุ่มเฟือย เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถอ่านได้ในบทวิเคราะห์ [เรื่องอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของ](#)

ไทยในภาวะเศรษฐกิจโลกถดถอย) เครื่องใช้ไฟฟ้า อัญมณี เครื่องหนัง และรถยนต์ ซึ่งได้รับผลกระทบมาจากการชะลอตัวอย่างมากของอุปสงค์ในกลุ่มประเทศคู่ค้าเป็นสำคัญ ในขณะที่อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และอาหารแปรรูปเกษตร ยังมีคำสั่งซื้ออยู่จนถึงไตรมาสที่ 1 ปี 2552 เนื่องจากเป็นสินค้าจำเป็นต่อการดำรงชีพแม้ในภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว และในขณะเดียวกันเป็นสินค้าที่มีราคาไม่สูงนัก นอกจากนี้ อาจกล่าวได้ว่าอุตสาหกรรมเหล่านี้ได้พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง และมีความสามารถในการแข่งขันในระดับสูงประกอบกับเป็นอุตสาหกรรมที่มีความเชื่อมโยงตั้งแต่อุตสาหกรรมต้นน้ำจนถึงอุตสาหกรรมปลายน้ำ ทั้งนี้ หากพิจารณาตามขนาดของธุรกิจ พบว่าผู้ส่งออกขนาดกลางและขนาดย่อม³ (SMEs) ได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของการส่งออกมากกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ เนื่องจากขนาดของธุรกิจที่เล็กกว่าและฐานะทางการเงินที่มีความแข็งแกร่งน้อยกว่า โดยเฉพาะด้านสภาพคล่อง การปรับตัวจึงทำได้ยากกว่า

การจ้างงาน

ตลาดแรงงานเริ่มมีสัญญาณการอ่อนตัว โดยผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจได้ปรับลดเวลาการทำงานและลดคณงานประเภท **Sub-contractor** แต่ยังไม่มีความสัญญาณการเลิกจ้างแรงงานประจำที่ชัดเจนในไตรมาสที่ 4 ปี 2551 โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าการลดคณงานจะเป็นทางเลือกสุดท้าย เนื่องจากการหาแรงงานที่มีฝีมือและมีความเชี่ยวชาญทำได้ยาก ประกอบกับการเลิกจ้างอาจจะกระทบภาพพจน์ของบริษัท อย่างไรก็ตาม แรงงานที่ถูกเลิกจ้างจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ไม่สามารถปรับตัวต่อการชะลอตัวของเศรษฐกิจและต้องปิดกิจการลงในที่สุด บางส่วนถูกรอรับโดยตำแหน่งงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่เปิดใหม่ซึ่งมีจำนวนมากกว่าโรงงานอุตสาหกรรมที่ต้องปิดกิจการ⁴ และแรงงานบางส่วนที่ถูกเลิกจ้างได้โยกย้ายไปทำงานในภาคเกษตร

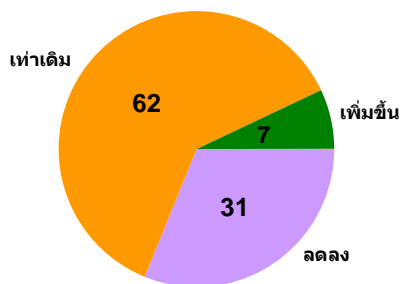
สำหรับแนวโน้มในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2552 อุปสงค์ของสินค้าในตลาดต่างประเทศที่หดตัวมากขึ้นจะส่งผลให้ระดับการว่างงานปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อย ซึ่งจากผลสำรวจพิเศษผู้ประกอบการ พบว่า ร้อยละ 31 ของผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม คาดว่าจะมีการปรับลดจำนวนแรงงานลง ขณะที่ร้อยละ 62 จะยังคงจำนวนแรงงานไว้เท่าเดิม

³ สินเชื่อธุรกิจขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ หมายถึง สินเชื่อที่ให้แก่ภาคธุรกิจตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง เรื่องกำหนดจำนวนการจ้างงานและมูลค่าสินทรัพย์ถาวรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2545

ประเภท	ขนาดย่อม		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	จำนวน (คน)	สินทรัพย์ถาวร (ล้านบาท)	จำนวน (คน)	สินทรัพย์ถาวร (ล้านบาท)	จำนวน (คน)	สินทรัพย์ถาวร (ล้านบาท)
ผลิตสินค้า	ไม่เกิน 50	ไม่เกิน 50	50 - 200	50 - 200	> 200	> 200
ให้บริการ	ไม่เกิน 50	ไม่เกิน 50	50 - 200	50 - 200	> 200	> 200
คำสั่ง	ไม่เกิน 25	ไม่เกิน 50	25 - 50	50 - 100	> 50	> 100
ค้าปลีก	ไม่เกิน 15	ไม่เกิน 30	15 - 30	30 - 60	> 30	> 60

⁴ กรมโรงงานอุตสาหกรรมรายงานวาระหว่างเดือน มกราคม – พฤศจิกายน 2551 มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ต้องปิดกิจการไปเป็นจำนวน 1,984 โรงงาน ซึ่งมีตำแหน่งงานทั้งสิ้น 53,438 คน ขณะที่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่เปิดใหม่เป็นจำนวน 4,011 โรงงาน ซึ่งมีตำแหน่งงานทั้งสิ้น 108,756 คน

การจ้างงานในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2552 (ร้อยละของผู้ประกอบการ)

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ต้นทุนการดำเนินงานธุรกิจและราคาสินค้า

ในไตรมาสที่ 4 ของปี 2551 ต้นทุนการดำเนินงานธุรกิจโดยรวมปรับลดลง ทั้งจากราคาน้ำมันที่ปรับตัวลดลง และจากการที่ผู้ประกอบการปรับตัวโดยลดต้นทุนการดำเนินงานเพื่อรับมือกับการชะลอตัวของเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ราคาสินค้าและบริการส่วนใหญ่ยังไม่มีการปรับลดราคาอย่างชัดเจน เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมาผู้ประกอบการเป็นผู้แบกรับภาระต้นทุนที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่จากราคาวัตถุดิบและราคาน้ำมันที่สูงขึ้น อีกทั้งยังมีการขาดทุนจากการสะสมสต็อกของวัตถุดิบและสินค้าในราคาที่สูงในช่วงก่อนหน้า

สำหรับแนวโน้มในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2552 การอ่อนตัวของอุปสงค์ทั้งจากในและต่างประเทศจะทำให้แรงกดดันด้านราคาสินค้าและบริการทั่วไปมีแนวโน้มลดลง ขณะที่ราคาสินค้าเกษตรก็มีแนวโน้มลดลงเช่นกัน เป็นผลสำคัญจากความต้องการของตลาดโลกที่ลดลง และราคาน้ำมันที่ลดลงส่งผลให้ความต้องการพืชเพื่อใช้ผลิตเป็นพลังงานทดแทนลดลงตามไปด้วย

อสังหาริมทรัพย์

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2551 อุปสงค์ของตลาดอสังหาริมทรัพย์ชะลอตัวลงเล็กน้อย แต่ยังคงขยายตัวดีเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน ขณะที่อุปทานของตลาดก็ชะลอตัวลง โดยจำนวนที่อยู่อาศัยเปิดตัวใหม่ในช่วงครึ่งหลังของปี 2551 เริ่มลดลงเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน สอดคล้องกับยอดจำหน่ายปูนซีเมนต์ที่หดตัวอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2551 ในขณะที่สถาบันการเงินยังคงมีความระมัดระวังอย่างต่อเนื่องในการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการภาคอสังหาริมทรัพย์

สำหรับแนวโน้มในไตรมาสที่ 1 ปี 2552 คาดว่าอุปสงค์ของตลาดอสังหาริมทรัพย์ยังมีแนวโน้มอ่อนตัวตามภาวะเศรษฐกิจโดยรวมที่ชะลอตัวลงและความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ลดต่ำลง อย่างไรก็ตาม มาตรการลดหย่อนค่าธรรมเนียมอสังหาริมทรัพย์ แนวโน้มการปรับลดราคาของผู้ประกอบการเพื่อรักษาสภาพคล่องทางการเงินของบริษัท และอัตราดอกเบี้ยขาลงเป็นปัจจัยบวกต่ออุปสงค์ ส่วนอุปทานของตลาดมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเล็กน้อย ซึ่งเป็นผลมาจากปี 2551 ที่มีการเปิดตัวที่อยู่อาศัยจำนวนมากซึ่งจะเปิดขายในต้นปี 2552 นอกจากนี้ ความเข้มงวดของสถาบันการเงินในการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการที่เพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะกับผู้ประกอบการรายย่อยตามปัจจัยเสี่ยง (Risk perception) จะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวของอุปทานในระยะต่อไป

สินเชื่อ

ความต้องการสินเชื่อของธุรกิจขนาดใหญ่ในไตรมาสที่ 4 ปี 2551 ทรงตัวใกล้เคียงกับไตรมาสก่อนหน้า ในขณะที่ความต้องการสินเชื่อของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากไตรมาสก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม การปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินมีความเข้มงวดมากขึ้นต่อเนื่องจากไตรมาสที่แล้ว จากความกังวลต่อคุณภาพของสินเชื่อที่มีมากขึ้นตามปัจจัยความเสี่ยง (Risk perception) ทั้งจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจทั่วไป ภาวะแวดล้อมของธุรกิจ และคุณภาพของหลักทรัพย์ค้ำประกัน โดยเฉพาะสินเชื่อที่ให้แก่ภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ทำให้ margin กว้างขึ้นสำหรับทั้งลูกค้าทั่วไปและลูกค้าที่มีความเสี่ยง นอกจากนี้ วงเงินสินเชื่อที่เข้มงวดขึ้นและเงื่อนไขประกอบสัญญาเงินกู้ที่เข้มงวดขึ้น ส่งผลให้อัตราการอนุมัติสินเชื่อภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนทุกประเภทลดลง

ปัจจัยเสี่ยง/ข้อจำกัด/การปรับตัวในการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน

จากการเข้าพบเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักธุรกิจ สถาบันและสมาคมธุรกิจในสาขาต่างๆ ทั่วประเทศ และจากผลการสำรวจของความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการ (Business Survey) ในไตรมาสที่ 4 ปี 2551 ผู้ประกอบการให้ความเห็นว่า ข้อจำกัดที่สำคัญของการดำเนินธุรกิจ คือ ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจ การปรับราคาสินค้าที่ทำได้ยาก และการชะลอตัวของอุปสงค์จากทั้งตลาดต่างประเทศและในประเทศ ขณะที่แรงกดดันทางด้านต้นทุนทางธุรกิจผ่อนคลายลงมากตามราคาน้ำมันที่ปรับลดลง

อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการได้ปรับตัวเพื่อรับมือกับความเสี่ยงจากภาวะการชะลอตัวของเศรษฐกิจโดยการชะลอการลงทุนในระยะนี้ออกไปก่อน รวมถึงการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแสวงหาตลาดใหม่เพื่อชดเชยการลดลงของการส่งออกไปยังตลาดยุโรปและอเมริกา การกระจายการส่งออกไม่ให้เกิดการกระจุกตัว และการเพิ่มสัดส่วนของตลาดในประเทศ ทั้งนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่าในช่วงที่ผ่านมาธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กได้รับผลกระทบมากกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีพื้นฐานทางการเงินค่อนข้างแข็งแกร่ง เนื่องจากมีข้อจำกัดในการปรับตัวมากกว่า โดยเฉพาะความสามารถในการจัดการสินค้าคงคลังในภาวะที่อุปสงค์อ่อนตัวลง ความสามารถในการพัฒนาการผลิตเพื่อการแข่งขันหรือรองรับความต้องการในอนาคต และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยเฉพาะในภาวะที่สถาบันการเงินเพิ่มความเข้มงวดในการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจโดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก

ทีมิวิเคราะห์สันทศธุรกิจ
ฝ่ายเศรษฐกิจในประเทศ สายนโยบายการเงิน
30 ธันวาคม 2551
ข้อมูลเพิ่มเติม: โทร: 0-2283-5646

**Report: “Economic/Business Information Exchange Programme
Between the Bank of Thailand and the Business Sector”
As of 30 December 2008**

From the Economic/Business Information Exchange Programme between the Bank of Thailand and 137 business firms throughout the country during 2008 Q4*, it was revealed that overall economic conditions continued to slow down. The deterioration of world economic conditions and domestic political uncertainties significantly affected businesses’ operations and investment decisions. Meanwhile, the signal of the weakening in labor market conditions was surfacing. As for the economic outlook for the fourth quarter of 2008, businesses expected that domestic demand, both consumption and private investment, would continue to slow down as a result of fragile consumer confidence and a continued decline in overall exports although demand from emerging economies were still on the rise.

Private Consumption Private consumption slowed down continuously from the previous quarter due to the deteriorating economic conditions and fragile consumer confidence, reflecting from lower sales of goods and services.

Private Investment Private investment contracted from the previous quarter due to political problems and weakened world economic conditions which resulted in a decline in business sentiment. Furthermore, financial institutions continued to tighten their credit standards for corporate loans and it caused businesses to postpone their investment.

Export Conditions Overall exports began to shrink in 2008 Q4, following a considerable fall in demand from our major trading partners in world markets. It was noted that exporters in small and medium-sized enterprises (SMEs) were comparatively more affected from the decline in exports than large exporters.

Employment In 2008 Q4, businesses affected by the deteriorating economic conditions attempted to sustain themselves by reducing working hours and the numbers of subcontract workers, not retrenching permanent workers. Nonetheless, workers that had been laid off from closed down factories could be reemployed by new factories. Besides, some of those workers who became unemployed increasingly moved to work in the agricultural sector.

Costs and Prices The business operating costs decreased from the previous quarter mainly due to the falling of oil prices and businesses’ attempts to reduce their operating costs. However, prices of goods and services had not been significantly adjusted downward because businesses had been carrying cost burden in the previous period and could not afford to reduce much price.

Real Estate Demand from real estate market marginally slowed down, following the worsening overall economic conditions and declining consumer confidence. Similarly, supply for the market also declined, in line with cement sales that had been dropping continuously since 2007. As for credit standard policy, financial institutions were more cautious in granting loans to real estate developers.

Credit Demand for large corporate loans in 2008 Q4 remained at almost the same level as in the previous quarter while the demand for loans to small and medium enterprises (SMEs) expanded slightly from the previous quarter. Nonetheless, financial institutions continued to tighten their credit standard more than the previous quarter, resulting in a decrease in overall approval of all types of loans.

Business limitations and risk factors Businesses had become more concerned regarding a decrease in demand from both domestic and foreign markets even though the pressure from production costs had been dramatically eased due to the falling oil prices. This led some businesses to try adapting by reducing production costs, increasing production efficiency, searching for new markets, diversifying export destinations as well as increasing market shares of domestic market.

* Including responses from business sentiment index survey and special surveys from more than 572 businesses.